

Ősi Gólyafészek Óvoda és Bölcsőde

SZAKMAI PROGRAM

Bölcsőde/ Mini bölcsőde

Hatályos: 2026. október 01. napjától

*„A gyermeket tisztelettel kell fogadni,
Szeretettel kell felnevelni
És szabadságban kell elengedni”
/Vekerdy Tamás/*

TARTALOMJEGYZÉK

1. Intézményi Adatok	4
1.1. Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői.....	5
2. Bemutatkozunk	7
3. A bölcsődei ellátás törvényi háttere	8
4. Személyi feltételek	9
5. Tárgyi feltételek	10
6. Bölcsőde alapfeladata	14
7. Szakmai alapelvek, célkitűzések.....	15
8. Bölcsődei ellátás igénybevételének módja	15
8.1.Felvétel	15
8.2. Az ellátás megszűnése	17
9. Bölcsődei gondozás- nevelés alapelvei.....	18
10. A bölcsődei nevelés-gondozás feladatai	20
11. Az igénybevevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok	22
11.1. Gyermeki jogok védelme.....	22
11.2. A szülő, gondviselő jogai és kötelességei.....	23
11.3. A személyes gondoskodást végző személyek jogai és kötelességei	24
12. A bölcsődei élet megszervezésének elvei	24
13. A bölcsőde szakmai kapcsolatai	25
14. A bölcsődei nevelés- gondozás főbb helyzetei	26
15. Egyéb tevékenységeink.....	30
16. Dokumentáció.....	31
17. Preferált szakmai céljaink	31
18. A bölcsőde dokumentációjának nyilvánossága	33
19. Záró rendelkezések	34
Mellékletek.....	35

MELLÉKLETEK

1. melléklet: Megállapodás
2. melléklet: Bölcsődei felvételi (előjegyzési) kérelem
3. melléklet: Napirend

1. INTÉZMÉNYI ADATOK**Az intézmény alapítója, fenntartója:**

Ősi Község Önkormányzata, 8161 Ősi, Kossuth L.u.40.

Alapító Okirat szerinti megnevezés, telephely, intézménytípus:

Az intézmény neve: Ősi Gólyafészek Óvoda és Bölcsőde

Székhely: 8161 Ősi, Iskola u.10

Telephely: 8161 Ősi, Iskola u.10.

Tel: 06-88/496162

E-mail: osi.ovoda2016@gmail.com

Jogszabályokban meghatározott közfeladata: Gyermekjóléti alapellátás, szociális és gyermekvédelmi feladatok a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 94. § (2) bekezdése és (3a) bekezdése értelmében gyermekek napközbeni ellátása, ezen belül bölcsődei ellátás.

Kormányzati funkció: 104031 Gyermekek bölcsődében és mini bölcsődében történő ellátása

Illetékessége, működési köre:

Ősi község közigazgatási területe és vonzáskörzete

Férőhelyek száma:

Bölcsődei csoport: 12 fő, ha minden gyermek betöltötte 2 évet 14 fő

Mini bölcsődei csoport: 7 fő, ha minden gyermek betöltötte a 2 évet 8 fő

A bölcsődei férőhelyek betöltése a Nmr. 46. §-ában és 49. §-ban foglaltak figyelembe vételével történik.

Nyitvatartás:

Napos bölcsőde keretében, hétfőtől péntekig, **6.00 – 16.00 óráig** tart nyitva az intézmény.

Az intézmény típusa:

Többcélú óvoda-bölcsőde intézmény

Az intézmény szakmai alaptevékenysége:

A bölcsőde egy bölcsődei és egy mini bölcsődei csoporttal gyermekjóléti alapellátás keretében alaptevékenységként napközbeni ellátást nyújt a gyermekek számára. A bölcsőde feladata a 3 éven aluli gyermekek gondozása, nevelése, testi-szellemi fejlődésének segítése az életkori sajátosságok figyelembevételével.

Az Ősi Gólyafészek Óvoda és Bölcsőde intézményével összevontan működik a bölcsődei és mini bölcsődei csoport, a bölcsődei ellátás biztosítása érdekében, egymást kiegészítve, azonos szakmai munkát végeznek.

I.1. Ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

Ellátandó terület: A bölcsődei ellátást az intézmény elsődlegesen Ősi község lakosai számára biztosítja. Ősi község lakosság száma 2026. január 1. napján 2074 fő.

Ősi község rendkívül jó földrajzi adottságokkal rendelkező, élhető, biztonságos település, a lakosság számára szükséges alapvető szolgáltatások (házi orvosi ellátás vegyes körzetben, védőnői ellátás, gyógyszerár, bölcsőde, óvoda, általános iskola, posta, alapvető ellátást biztosító üzletek, közösségi terek és programok, könyvtári szolgáltatás) helyben biztosított. Ki kell emelni az aktív civil életet is. A település lakosságszámának, ezen belül a gyermekek (18 év alattiak) számának alakulását a következő táblázat tartalmazza:

Év	Ősi község lakosságszáma (december 31-i lakosságszám)	0-18 év közöttiek száma
2021.	2035 fő	394 fő
2022.	2036 fő	406 fő
2023.	2049 fő	422 fő
2024.	2056 fő	424 fő
2025.	2074 fő	452 fő

A településre jellemző, hogy a szociális nehézségekkel küzdők száma nem jelentős, rendszeres gyermekvédelmi támogatásban 2026. január 1-jén 9 család 24 gyermek részesült, akik közül a szülők alacsony iskolai végzettsége miatt 7 családban élő 18 gyermek hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzet jegyzői hatáskörben nem került megállapításra. A településen szegregátum nincs, hátrányos helyzetű kisebbségi réteg nem él Ősiben. A lakosságra többségében a jó szociális háttér, anyagi biztonság jellemző. A 2026. január elsején a 1247 fő munkaképes korú lakosságból a nyilvántartott munkanélküliek száma 30 fő, a munkanélküliség minimális.

Az ellátandó célcsoport: az Ósiben élő, 20 hetes – 3 éves korú, családban nevelkedő gyermekek.

A bölcsőde olyan bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, mely a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű nevelését-gondozását biztosítja, 20 hetes kortól 3 éves korig fogadja a gyerekeket.

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásnak a feladata a gyermekek testi, érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének és családban történő nevelésének az elősegítése. Mindezek figyelembevételével határoztuk meg a bölcsődénkben folyó gondozó-nevelő munka szakmai alapelveit, melyek érvényesek a speciális ellátásokra és a szolgáltatásokra is, a sajátosságaiknak megfelelő kiegészítésekkel.

Bölcsődénk szakmai programjában foglaltak szerint dolgozik, amit „A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja” figyelembevételével került kidolgozásra. Ez biztosítja egyrészt az általános követelmények teljesítését, másrészt a családok és a fenntartók elvárásaihoz és a helyi lehetőségekhez való igazodást.

A bölcsőde a követelményeknek megfelelő, az Ósi Gólyafészek Óvoda épületéhez kapcsolódó, 2021. évben épült külön épületben helyezkedik el. A bölcsőde 2 csoportszobával rendelkezik, így 2 csoportban fogadja a gyerekeket, melyből az egyik bölcsődei, a másik mini bölcsődei csoport. A bölcsődéhez a szakmai követelményeknek megfelelő külön udvar tartozik, a bölcsődés korúak számára megfelelő kültéri játékokkal.

A bölcsődénk elsősorban azoknak az édesanyáknak – rajtuk keresztül a családjaiknak – próbál segítséget nyújtani, akik szeretnének visszatérni a munka világába, és ehhez gyermekük napközbeni ellátásához segítségre van szükségük.

Ósi lakosságösszetételét meghatározza, hogy az utóbbi években kedvelt letelepedési helyévé vált a fiatal, kisgyermekvállalás előtt álló és kisgyermekes családok számára. A bölcsődei ellátásban érintett korcsoporthoz tartozók számának alakulását a következő táblázat tartalmazza:

Év	0-3 év közöttiek
2021.	78 fő
2022.	83 fő
2023.	87 fő
2024.	92 fő
2025.	92 fő

Figyelemmel a Gyvt. (3a) bekezdésére, mivel a település 3 év alatti lakosainak száma meghaladja a 40 főt, annak ellenére, hogy Ósi község a Gyvt. 94. § (3) bekezdés a) pontja alá nem tartozó település, Ósi Község Önkormányzata köteles gondoskodni a gyermekek bölcsődei ellátásáról a Gyvt. 42. § (2) bekezdése szerinti bölcsődei ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatások bármelyik formájának biztosításával, ennek a kötelezettségének az Önkormányzat önállóan, saját fenntartásában lévő intézmény útján tesz eleget.

Az Ősi községre jellemző letelepedési tendenciák, a bölcsődei ellátást igénybe venni kívánók száma indokolja a bölcsődei csoport mellett legalább egy mini bölcsődei csoport fenntartását is, így a bölcsődei ellátás kapacitása a jogszabályi feltételek szerint 19 fő, maximum 22 fő kisgyermek, mely a 2025. évi lakosságzámban látható 92 fő bölcsődés korosztály ellátásának a 2026. évi beiratkozással felmért igényeihez igazodó optimálisabb lehetősége.

2. BEMUTATKOZUNK

Az Ősi Gólyafészek Óvoda és Bölcsőde, Ősi Község Önkormányzata által fenntartott intézmény két intézményegységre osztható, a köznevelési feladatokat ellátó 3 csoportos óvodára és a bölcsődei ellátást biztosító, 1 bölcsődei, valamint 1 mini bölcsődei csoporttal működő egységre.

A község óvodája és bölcsődéje, a családi házak sűrűjében, a település nyugodt, csendes területén található. Az intézmény erőssége a meleg, szeretetteljes, családias légkör, a családokkal való együttműködés, együtt nevelés, a gyermeki jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartása.

Intézményünk célja, olyan nevelési rendszer működtetése, amely lehetővé teszi a bölcsődés és az óvodáskorú gyermekek sajátosságainak, egyéni fejlődési ütemének megfelelő személyiség-fejlesztést, a kompetencia alapú nevelés megvalósítását.

Bölcsődei és óvodai nevelésünk egymásra épül, a gyerekek fejlődésének követése folyamatos, így a bölcsőde-óvoda átmenet zökkenőmentessé válik.

A társadalmi-gazdasági folyamatok változása a bölcsődére való igények növekedését hozta magával, ezért a korábbi mini bölcsődei csoport helyett 2021. évtől a magasabb gyermeklétszámot (12, vagy 14 fő) befogadó bölcsőde létesítése vált indokolttá, ezt egy új épületben, tágas térben tudtuk megvalósítani. Az épület a területi operatív támogatás igénybevételével, pályázati forrás kihasználásával készült el, 2021. november 26. napján kapta meg az építéshatóság használatba vételi engedélyét.

Bölcsőde épülete

Az új épület belső tagolása, bútorzata, felszerelése megfelelő a bölcsődés korú gyermekek harmonikus, egészséges fejlődéséhez, tágas, barátságos teret biztosít a gyermekek ellátásához.

Rövid időn belül kiderült, hogy a bölcsődénk bővítése indokoltá válik. Kezdetektől fogva a bölcsődei 1 csoportunkat maximális kihasználtsággal tudtuk működtetni és mindig voltak várakozó jelentkezők.

Szembesültünk azzal a ténnyel is, hogy már a bölcsődés gyermekek között is számolni kell sajátos nevelési igényű gyermekek ellátásával, mely a felvehető gyermekek számának csökkenését eredményezi.

A felmerülő lakossági igényeket, a településre jellemző népességi tendenciákat, az épületünk adta lehetőségeket látva Ősi Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 97/2026. (08. 14.) határozatával 2026. október 1. napjától a bölcsőde intézményrész mini bölcsődével való bővítéséről döntött. A bölcsőde igénybe vétele nagy segítség a családok számára, mert javítja a szülők elhelyezkedési esélyeit.

A bölcsődei és az óvodai ellátás egy épületben, de külön szárnyban, két bejáratral és szeparált udvarrészrel működik, melyben a két csoportszoba, az öltöző és mosdóhelyiség, egy mozgáskorlátozottak számára is használható WC helyiség, egy tárolóhelyiség található. A csoportszobákhoz árnyékolt terasz rész tartozik.

3. A BÖLCSŐDEI ELLÁTÁS TÖRVÉNYI HÁTTERE

Az Ősi Gólyafészek Óvoda és Bölcsőde Szakmai Programja az alábbi jogszabályok, irányelvek és szakmai szabályzók figyelembevételével készült:

- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (Gyvt.)
- 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről (Nmr.)
- 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról
- 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról

- 37/2014. (I. 30.) EMMI rendelet a közzétételre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról
- 257/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról
- A játszótéri eszközök biztonságosságáról szóló 78/2003. (XI.27.) GKM rendelet
- A szociális, a gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről szóló 415/2015. (XII.23.) Korm. rendelet (továbbiakban: Nyr.)
- A személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról szóló 8/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet
- 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról

(A Program szövegében az egyes jogszabályok rövidítve a felsoroltak szerint jelennek meg.)

A bölcsődét érintő helyi, önkormányzati rendeletek

- Térítési díj megállapítására vonatkozó önkormányzati rendeletek
- Gyermekvédelmi és gyermekjóléti ellátásokra vonatkozó önkormányzati rendeletek

Módszertani kiadványok, szakmai segédletek

- A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja
- Bölcsődei módszertani szervezet szakmai anyagai és módszertani kiadványai
- A szakmai munka ellenőrzésének szempontjai
- Pszichológiai és pedagógiai kutatások eredményei.
- A bölcsődei ellátás nemzetközileg elismert gyakorlata.

4. SZEMÉLYI FELTÉTELEK

A bölcsődei csoport szakmai létszáma és szakképzettségük megfelel a 15/1998. (IV. 30.) EMMI rendelet 1. melléklete szerinti követelményeknek.

A bölcsődében a kisgyermeknevelőnek és a bölcsődei dajkának a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről szóló 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet 2. számú melléklete szerinti, érvényes Egészségügyi Nyilatkozattal (a továbbiakban: Egészségügyi Nyilatkozat) kell rendelkeznie. Az intézmény minden dolgozója rendelkezik munkaköri leírással.

Szakmai létszám:

3 fő kisgyermeknevelő (bölcsődei csoport 2 fő, mini bölcsődei csoport 1 fő)

2 fő bölcsődei dajka (bölcsődei csoport 1 fő, mini bölcsődei csoport 1 fő)

Szakmai létszám megoszlása csoportonként:

Bölcsődei csoport: 2 fő kisgyermeknevelő és 1 fő bölcsődei dajka

Mini bölcsődei csoport: 1 fő kisgyermeknevelő és 1 fő bölcsődei dajka

Szakmai felkészültség:

A kisgyermeknevelők szakképzettek és nyilvántartásba vételük a foglalkoztatás megkezdésével a 8/2000. (VIII.4) SzCsM rendelet előírásainak megfelelően történik, szakmai tudásukat folyamatosan fejlesztik, szinten tartják, és a 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet által meghatározott továbbképzési kötelezettségeiknek eleget tesznek. A továbbképzési időszak 4 év, mely idő alatt a kötelező pontokat minden szakdolgozó összegyűjti. A továbbképzési tervet és a nyilvántartásokat az intézmény vezetője kezeli és a szükséges dokumentumokat továbbítja Nemzeti Szociális és Szakképzési Központ felé. Minden dolgozó számára biztosított a szakmai fejlődés és a továbbtanulási lehetőség.

5. TÁRGYI FELTÉTELEK**Az épület adottságai**

A bölcsőde kialakítására a jelenlegi óvoda épület bővítésével került sor. Az MSZ 24210-1 szabvány előírásai szerint a gazdasági és üzemeltetési egységeket az óvodával közösen lehet használni. A két intézményrész elkülönített bejárata biztosított. Az óvodaépület és a bölcsőde épületrész egy összekötő „nyaktaggal” került összekapcsolásra, ez biztosítja a két épületrész közötti kapcsolatot, és a két intézményrész számára a külön bejárat kialakításának a lehetőségét is.

Az épület két fő bejáratának és egy mellékhelyiségének az elérési útvonal biztosításával történő komplex akadálymentesítése megvalósult.

Bölcsőde bejárata

Gyermeköltöző

A gyermekbejárat előteréből nyílik és kapcsolódik a fürdőszobához és a csoportszobákhoz. Felszerelése megfelel a bölcsődés korú gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodó öltözködési igényeinek. Tartalmazza azokat a berendezési tárgyakat, bútorokat, melyeket a felszerelési jegyzékben előírtak. Minden kisgyermek számára külön öltözőrész áll rendelkezésre. Az öltöző padjainak magassága 27 cm, amely a biztonságos és kényelmes öltözködés lehetőségét nyújtja.

Gyermekfürdőszoba

A mosdó felszerelése az előírásoknak megfelelő. A ráláthatóság a csoportszobákból teljes egészében, illetve részben biztosított, a felszerelése megfelel az előírásoknak, igazodnak a bölcsődés korú gyermekek méreteihez, önállósodásukat elősegítik. A csoport számára biztosított: gyermek WC, gyermek kézmosó (magassága 44cm) tükörrel (falitükör, állótükör), törölközőtartó, rekeszes fali polc, egy zuhanytálca, egy pelenkázóasztal.

Minden kisgyermek számára biztosított a kéztörölő elhelyezésére alkalmas fogas, illetve polcrendszer, melynek magassága a picik számára hozzáférhető.

Bölcsőde mosdóhelyiség

Csoportszoba

A gyermekszobák alapterülete megfelel a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 39. §-ában meghatározottaknak, mely szerint a 3 m²/gyermek biztosított.

Mini bölcsőde csoportszoba

Bölcsődei csoportszoba

Bölcsődei csoportszoba

A dolgozók szociális helyiségei (óvodai dolgozókéval közös helyiségek)

- étkező
- öltöző
- mosdó, zuhanyzó, WC

Játsszókert, terasz

Az udvari játéktevékenységhez a bölcsődések számára egy kerítéssel körülvett, jól elhatárolt terület biztosított. A bölcsőde udvaron kültéri bölcsődei játékok kerültek elhelyezésre. A gyermekek életkori összetétele nevelési évenként változó lehet, ehhez alakítjuk a tárgyi környezetet.

Az udvar alapterülete megfelel a „10 m²/gyermek” feltételnek, melyet burkolt és füvesített felület egyaránt jellemez. A játszókertben homokozó (takaróval), kisházikó, beépített mozgásfejlesztő található. Bekerített, zárható kapuval ellátott, füvesített terület, melynek kb. 20%-a fákkal árnyékolt.

Beépített játékok: EU szabvány szerinti, bevizsgált homokozó, babaház, mozgásfejlesztő játékok.

A játszókert az óvodásoktól elkülönített, ahol napellenzőkkel ellátott terasz biztosítja az időjárásnak megfelelő levegőzést.

A játszókerthez kültéri játéktároló és külső mosdó és wc helyiség kapcsolódik.

Berendezések:**Bútorok**

Az intézményben található bútorok állapota, mérete és mennyisége megfelel a felszerelési jegyzékben előírtaknak, a gyerekek életkorának és a balesetmentesség feltételeinek. Jellemzőek a lekerekített szélek, az állíthatóság, a tisztántarthatóság.

Polcos játéktároló szekrények, szerepjáték bútorok. Gyermekfektetők, melyek egymásba rakhatóak és mosható bevonattal rendelkeznek. A gyermekfektetők mérete 120x90x20 cm. A fektetők magasságuknál fogva lehetővé teszik, hogy a kisgyermek önállóan leülhet, illetve felkelhet róla.

Rácsos fa gyermekágy matraccal rendelkezésre áll a legkisebbek részére.

Tálalókocsi a csoport étkezésének ellátásához biztosított.

Játékkészlet

Az egészségügyi, pedagógiai és mennyiségi szempontokat figyelembe véve biztosítottak az alap játékok, mind a csecsemő, mind a tipegő és óvodás korhoz közelítő gyermekek számára. A hiányzó készleteket folyamatosan pótoljuk, a meglévőeket bővítjük, leginkább szülői felajánlások, adományok formájában.

Rendelkezésre állnak:

- konstruáló játékok (lego, építőkockák, pohár- és hordósortok, formakirakók stb.)
- nagymozgásos játékok (autók, motorok, mászóka, libikóka, labda, kuckó, bady-roll, stb.)
- homokozó játékok (vödör, lapát, szita, stb.)
- szerepjáték eszközök (edények, szerszámok, orvosi táska, stb.)
- alkotó játék eszközei (zsírkréta, festék, gyurma, színes papírok, stb.)

6. A BÖLCSŐDE ALAPFELADATA

A gyermekjóléti alapellátás részeként a gyermekek napközbeni ellátását biztosítja. Feladata a 3 éven aluli gyermekek gondozása, nevelése, harmonikus testi, szellemi fejlődésének elősegítése az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével. Fogadjuk Ősi község területén élő, 20 hetes korukat betöltött 3 év alatti gyermekeket, valamint ha van szabad férőhely, akkor más településről is. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, a bölcsődei gondozási-nevelési év végéig maradhat a bölcsődében. Amennyiben fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. életévének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható az intézményben.

7. SZAKMAI ALAPELVEK, CÉLKITŰZÉSEK

„A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja” keretül szolgál a gyermekek napközbeni ellátásán belül a 0-3 éves korosztály ellátására vonatkozó szakmai standardok és a bölcsődei nevelés-gondozás egyes területeihez kapcsolódó módszertani javaslatok kidolgozásához.

A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramján kívül további alapelveket meghatározó normák, dokumentumok:

- Az általános emberi, etikai alapelvek,
- Az ENSZ „Egyezmény a gyermekek jogairól c. dokumentumban rögzítettek,
- A pszichológiai és pedagógiai kutatások eredményei,
- A 0-3 éves életszakasz meghatározó szerepének elismerése,
- A bölcsődei gondozás-nevelés története alatt felhalmozódott értékek,
- a bölcsődei ellátás nemzetközileg elismert gyakorlata,

Ezen dokumentumok határozzák meg a bölcsődében folyó nevelő-gondozó munka szakmai alapelveit. Ezeknek az alapelveknek az elfogadása és a gyakorlatban való érvényesítése a bölcsőde nevelő-gondozó munkájának minimum követelménye.

Az intézmény kapcsolatrendszere

Az intézmény kapcsolatban áll a következő szervezetekkel, intézményekkel:

- Ősi Község Önkormányzatával, mint fenntartóval,
- a gyermekek egészségügyi ellátásáról gondoskodó intézményekkel,
- helyi Család és Gyermejjóléti Szolgálattal
- a bölcsődét igénybe vevő családokkal
- intézményen belüli kapcsolat – óvoda és konyha intézményegység.

8. A BÖLCSŐDEI ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA

8.1 Felvétel

A személyes gondoskodás igénybevétele önkéntes.

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás része, a családban nevelkedő 20 hetestől 3 éves korú gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését végző ellátási forma. Ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, a bölcsődei nevelési év végéig maradhat a bölcsődében. Amennyiben még nem érett az óvodai nevelésre, a negyedik életévének betöltését követően augusztus 31-ig tovább gondozható a bölcsődében. Bölcsődébe felvehető minden olyan kisgyermek, akinek szülei valamilyen ok miatt nem tudják biztosítani a napközbeni gondozást.

A Gyvt. kiemeli olyan kisgyermek felvételi lehetőségét, akinek szociális vagy egyéb ok miatt egészséges fejlődése érdekében szükséges a bölcsődei gondozás-nevelés. A gyermekek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával a körzeti védőnő, a háziorvos, a szakértői rehabilitációs bizottság, a szociális illetve családgondozó, a gyermekjóléti szolgálat, a gyámhatóság is kezdeményezheti.

A szülőnek, gondviselőnek a felvételi kérelmet az intézményvezetőhöz írásban kell benyújtania. A döntést az intézmény vezetője hozza meg. A jelentkezési kérelemhez csatolni kell a háziorvos által kiadott igazolást arról, hogy a gyermek egészségi állapota alapján bölcsődében gondozható.

A bölcsődében gondozhatók körét az Nmr. szabályozza.

Nem gondozható a bölcsődében fertőző beteg gyermek mindaddig, amíg a háziorvos igazolása szerint ez az állapota meg nem szűnik.

Felvétel esetén az intézmény vezetője írásban értesíti a gondviselőt a bölcsődei ellátás biztosításáról, majd jogszabályi kötelezettségének eleget téve (Gyvt. 33. § (2)), tájékoztatást ad az alábbiakról:

- a) az ellátás tartamáról és feltételeiről,
- b) az intézmény által vezetett, reá vonatkozó nyilvántartásokról,
- c) az ellátásra jogosult gyermek, fiatal felnőtt és hozzátartozói közötti kapcsolattartásról, különösen a látogatás, a távozás és a visszatérés rendjéről
 - ca) a gyermekek átmeneti otthonában biztosított személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásnál, ha a gyermek kapcsolattartásra jogosult hozzátartozói külön élnek,
 - cb) a családok átmeneti otthonában biztosított személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásnál, ha a gyermeknek van különélő, kapcsolattartásra jogosult hozzátartozója,
 - cc) a gyermekotthonban biztosított személyes gondoskodást nyújtó gyermekvédelmi szakellátásnál (a ca)–cc) alpontokban szereplő intézmények a továbbiakban együtt: bentlakásos gyermekintézmény),
 - cd) a helyettes szülőnél biztosított személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásnál és
 - ce) a nevelőszülőnél biztosított személyes gondoskodást nyújtó gyermekvédelmi szakellátásnál,
- d) az érték- és vagyonmegőrzés módjáról,
- e) az intézmény házirendjéről,
- f) panaszjoga gyakorlásának módjáról,
- g) a fizetendő térítési, illetve gondozási díjról,
- h) a jogosult jogait és érdekeit képviselő érdek-képviseleti fórumról,
- i) – ha a gyermeket nevelőszülőnél, gyermekotthonban vagy más bentlakásos intézményben helyezték el – a törvényes képviselő ellátásának módjáról, egyes gyámi feladatok ellátására a

nevelőszülő és a gyermekotthon kirendelésének lehetőségéről, az ítélőképessége birtokában lévő gyermek ezzel kapcsolatos véleménynyilvánítási lehetőségéről és panaszjoga gyakorlásáról,

j) a nevelőszülőtől, gyermekotthonból történő engedély nélküli eltávozás során a gyermeket befogadó személy 17. § (3b) bekezdése szerinti jelzési kötelezettségéről, továbbá elmulasztásának 17. § (3c) bekezdése szerinti jogkövetkezményéről.

A Gyvt. 32. § (5) bekezdése alapján a gyermek törvényes képviselője és az intézmény vezetője a gyermekjóléti alapellátás (bölcsődei ellátás) megkezdése előtt megállapodást köt, mely tartalmazza:

- a) az ellátás kezdetének időpontját,
- b) az intézményi ellátás időtartamát (a határozott vagy határozatlan időtartam megjelölését),
- c) a gyermek számára nyújtott szolgáltatások és ellátások tartalmát, módját,
- d) a személyi térítési díj megállapítására és megfizetésére vonatkozó szabályokat, ha az ellátás térítésidő-fizetési kötelezettséggel jár,
- e) az ellátás megszüntetésének módjait,
- f) a gyermek és törvényes képviselője személyazonosító adatait,
- g) az ellátásra jogosult gyermek törvényes képviselője nyilatkozatát a Gyvt. 33. § (2) bekezdésében meghatározott tájékoztatás megtörténtéről.

Megállapodás tervezet a Szakmai Program 1. mellékletében található.

8.2 Az ellátás megszűnése

A bölcsődei ellátás megszűnik:

- a) A határozott idejű elhelyezés esetén a megjelölt időtartam - illetve a meghosszabbított időtartam – leteltével.
- b) A jogosultsági feltételek megszűnésével:
 - ba) a nevelési év végén - a naptári év augusztus 31-én – ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, Ha a gyermek testi és szellemi fejlettségi szintje nem érte el az óvodai érettséget, akkor a negyedik életév betöltését követő augusztus 31-ig gondozható bölcsődében,
 - bb) ha a gyermek háziorvosa szakvéleménye szerint a gyermek egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható,
 - bc) ha a gyermek magatartászavara miatt veszélyezteti a többi gyermek épségét, fejlődését. Ebben az esetben az orvos más szakember (pszichológus stb.) véleményét is kikéri a szakvélemény kiadása előtt.

c) Az önkéntesen igénybe vett bölcsődei ellátás megszüntetését a jogosult, illetve törvényes képviselője kérelmezheti, melynek alapján az intézményvezető az ellátást megszünteti. Az ellátás a megegyezés időpontjában, illetve ennek hiányában a megállapodásban foglaltak szerint szűnik meg.

d) Az igazgató az önkéntesen igénybe vett bölcsődei ellátást megszünteti, ha a jogosult a házirendet ismételten súlyosan megsérti, vagy az ellátás feltételei, okai már nem állnak fenn.

Az igazgató az önkéntesen igénybe vett ellátás megszüntetéséről, valamint az ellene tehető panaszról írásban értesíti a jogosultat vagy törvényes képviselőjét. Egyet nem értés esetén a jogosult vagy törvényes képviselője az értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat. A fenntartó végrehajtható határozatáig az ellátást biztosítani kell.

Ha az ellátást a Gyvt. 32. § (1) bekezdésének *a)* vagy *b)* pontja alapozza meg, az ellátást csak határozat szüntetheti meg.

9. A BÖLCSŐDEI GONDOZÁS-NEVELÉS ALAPELVEI

• A család rendszerszemléletű megközelítése

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

• A kora gyermekkori intervenciós szemlélet befogadása

A gyermeket – mint fejlődő személyiséget – a kisebb körű kompetenciából fakadó nagyobb segítségigénye/ráutaltsága miatt különleges védelem illeti meg. A bölcsődei nevelés-gondozás értékközvetítő és értékteremtő folyamat, amely a gyermeki személyiség teljes kibontakozására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul, az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok tiszteletben tartásával. A kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeni lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

• A családi nevelés elsődleges tisztelete

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége. A bölcsőde a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és lehetőség szerint erősítve vesz részt gyermeke gondozásában, nevelésében, szükség esetén lehetőségeihez mérten törekedve a családi nevelés

hiányosságainak kompenzálására, korrigálására. Mindezek értelmében fontos tehát a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsőde életébe.

- **A kisgyermeki személyiség tisztelete**

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg. A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítségére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbségek iránti tolerancia kialakítására.

- **A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe**

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

- **A biztonság és a stabilitás elve**

A gyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját” kisgyermeknevelő-rendszer, felmenőrendszer, csoport és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához.

A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét.

A gyermek az új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti az alkalmazkodást, a változások elfogadását, az új megismerését, a szokások kialakulását. A biztonság nyújtása természetesen magába foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

- **Fokozatosság megvalósítása**

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

- **Egyéni bánásmód érvényesítése**

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empátikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz járó kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

- **Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége**

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei. A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológias szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

- **A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása**

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

10. A BÖLCŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS FELADATAI

A bölcsődei gondozás-nevelés feladata a családban nevelkedő kisgyermek napközbeni ellátásának és a kiegészítő szolgáltatásoknak biztosításával a 20 hetes-3 éves korú egészséges gyermek testi- és pszichés szükségleteinek kielégítése, az optimális fejlődés elősegítése. A hátrányos helyzetű gyermekek esetében törekedni kell a hátrányok és következményeik enyhítésére.

A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. Feladatunk a kisgyermeknevelő tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetítsük a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermekek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

- a harmonikus testi, lelki fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése, a fejlődés támogatása
- a primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése
- egészségvédelem, egészségnevelés, a környezethez való alkalmazkodás és az alapvető kulturhygiénés szokások kialakulásának segítése
- szükség esetén speciális szakember bevonásával prevenció és korrekció feladatok ellátása.

Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

- derűs légkör biztosítása, a bölcsődébe kerüléssel járó nehézségek lehetőség szerinti megelőzése, illetve csökkentése, a gyermekek segítése az esetlegesen átélt nehézségeik feldolgozásában
- a kisgyermeknevelő gyermek közötti szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakulásának segítése,
- az egyéni szükségletek kielégítése a csoportban élés helyzetében, az én tudat egészséges fejlődésének segítése,
- lehetőségteremtés a kisgyermeknevelő és /vagy társakkal közös élmények szerzésére az én érvényesítés és a tolerancia egyensúlyának irányába befolyásolva a gyermek fejlődését,
- a kommunikatív képességek fejlődésének segítése a kommunikációs kedv felébresztésével és fenntartásával,
- különös figyelmet kell fordítani a sajátos nevelési igényű, illetve a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult és a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére szükség esetén más segítő szakemberek bevonásával is.

A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

- az érdeklődés kialakulásának, fennmaradásának, erősödésének, az érdeklődési kör bővülésének segítése,
- a gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő tevékenységek lehetőségének biztosítása,
- a gyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása,
- az önálló véleményalkotásra, döntésre, választásra való képessé válás segítése,
- ismeretnyújtás, a tájékozódásnak, a tapasztalatok és élmények feldolgozásának segítése,
- a gyermek tevékenységének támogató-bátorító odafigyeléssel kísérése, megerősítése, az önkifejezés lehetőségeinek megteremtése az egyes helyzetekbe.

11. AZ IGÉNYBEVEVŐK ÉS A SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐ SZEMÉLYEK JOGAINAK VÉDELMEVEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK**11.1. Gyermeki jogok védelme:**

A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával foglalkozik

A Gyvt. II. fejezete részletezi a gyermeki jogokat, a gyermeki jogok védelmét, illetve a szülői jogokat és kötelességeket.

A kisgyermek jogai:

1989. november 20-án fogadta el az ENSZ Közgyűlése a Gyermek Jogairól szóló Egyezményt. Ebben a dokumentumban foglalták össze azoknak a jogoknak a minimumát, amelyeket minden államnak biztosítania kell az ott élő gyermekek számára: a gyermekek életben maradását, fejlődését, védelmét és a társadalomban való részvételüket biztosító jogokat.

A gyermek joga, hogy:

- segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéshez, személyiségének kibontakozásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez,
- sérülés, tartós betegség esetén, fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátásban részesüljön,
- emberi méltóságát tiszteletben tartásuk,
- a fejlődésre ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségre káros szerek ellen védelemben részesüljön,
- a bántalmazással, - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal – az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön,

- a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes, gondozásban-nevelésben részesüljön.

A gyermek bölcsődei ellátása során tiszteletben kell tartani szülei, ezáltal a gyermek lelkiismereti és vallásszabadságát, továbbá figyelemmel kell lenni nemzetiségi, etnikai és kulturális hovatartozására, megkülönböztetések nélkül.

A gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő gyermek jogainak védelmét a gyermekjogi képviselő látja el. A gyermekjogi képviselő neve és elérhetősége az intézmény hirdetőtáblán megtekinthető.

11.2. A szülő, gondviselő jogai és kötelességei

Jogok:

A gyermek szülője, gondviselője jogosult és köteles arra, hogy gyermekét a családban gondozza, nevelje és a gyermek testi értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételeket – különösen a lakhatást, étkezést, ruházattal való ellátást, valamint az oktatáshoz és az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutást – biztosítsa.

A gyermek szülője, gondviselője jogosult arra, hogy a gyermek nevelkedését segítő ellátásokról tájékoztatást, neveléséhez segítséget kapjon.

A bölcsődei ellátás során a szülőnek, gondviselőnek joga van ahhoz, hogy:

- megválassza az intézményt, melyre gyermekek gondozását-nevelését bízta
- megismerhesse a gyermekcsoport életét,
- megismerje a gondozási-nevelési elveket,
- tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a kisgyermeknevelőtől,
- a bölcsőde működését illetően mondjon véleményt és tegyen javaslatot,
- megismerje a gyermeke ellátásával kapcsolatos dokumentumokat.

A fenntartó minden év március 1-jéig tájékoztatja a szülőket a bölcsőde nyári nyitvatartási rendjéről és a gondozás – nevelés nélküli nap időpontjáról, mely a bölcsődék napjához kapcsolódik.

A személyi térítési díj összegéről, illetve annak változásáról az intézmény vezetője írásban értesíti a szülőket, gondviselőket.

Kötelességek:

A szülő kötelessége, hogy

- a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és intézményekkel együttműködjön,
- a fizetendő térítési díjat havonként, a tárgy hónap 10. napjáig rendezze,
- az intézmény házirendjét betartsa,
- a személyes adatokban, az intézményi nyilvántartásokhoz szükséges adatokban és a jogosultsági feltételekben történt változásokat bejelentsen.

11.3 A személyes gondoskodást végző személyek jogai és kötelességei

Jogok

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi rendszerben foglalkoztatottakat megilleti az a jog, hogy személyüket megbecsüljék, emberi méltóságukat és személyi jogaikat tiszteletben tartsák, tevékenységüket értékeljék és elismerjék. A bölcsődében foglalkoztatott kisgyermeknevelő és az intézmény vezetője - a Gyvt. 15. § (7) bekezdése alapján - a büntetőjogi védelem szempontjából közfeladatot ellátó személynek minősülnek.

Kötelességek

A bölcsődében nem foglalkoztatható az a személy, aki a Gyvt. 10/A § (1) bekezdésében meghatározott kizáró okok valamelyike fennáll. A dolgozónak nyilatkoznia kell arról, hogy nem folyik ellene gyermekbántalmazás miatt eljárás.

A bölcsőde dolgozói kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgálatnál. Az alkalmazottakat érintő további kötelességeket a munkaköri leírásokban rögzítettük.

12. A BÖLCSŐDEI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

- **Kapcsolat a szülőkkel**

A bölcsődei nevelés-gondozás sikeressége a családi neveléssel együtt, illetve azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. A bölcsődei felvételnél családlátogatás formájában tájékozódunk a gyermek fejlődési szintjéről, szokásairól, egészségi állapotáról, otthoni napirendjéről, tiszteletben tartva a család intim szféráját, illetve kívánságait. Amennyiben szükséges, - a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, illetve megszüntetése céljából - a családlátogatást évközben is megismételjük. Folyamatos a tájékoztatás a szülők és a kisgyermeknevelő között szóbeli és írásos formában egyaránt. A délutáni átadás során a kisgyermeknevelő beszámolnak a napi eseményekről, történésekről, és a fejlődési mozzanatokról, melyeket bejegyeznek az családi füzetbe is. Évente 2 alkalommal tartunk szülői értekezletet.

- **Beszoktatás-szülővel történő fokozatos beszoktatás**

A gyermek alkalmazkodását, adaptációját könnyíti meg a szülővel történő fokozatos beszoktatás. Jól bevált módszer intézményünkben, melyben a szülők is szívesen vesznek részt. A gyermek számára biztonságot nyújt a szülő jelenléte, fokozatosan válik el az anyától, gondviselőjétől, illetve fokozatosan kapcsolódik be a kisgyermeknevelő a gondozási- nevelési folyamatokba. Időtartama átlagosan 2 hét, de a gyermek reakciója a mérvadó. Az egyéni bánásmód biztosítása és a beszoktatás sikeressége csak abban az esetben valósítható meg, amennyiben egy gyermekcsoportban 2 gyermeknél több nem szokik egyazon időpontban.

- **„Saját kisgyermeknevelő” rendszer**

A személyi állandóság elvén nyugszik. A kisgyermeknevelő szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe, a bölcsődei tartózkodás alatt ő marad a kisgyermeknevelője. A nevelés-gondozás mellett ő kíséri figyelemmel és dokumentálja a gyermek fejlődését.

- **Gyermekcsoportok szervezése**

Az intézmény bölcsődei intézményrészében 1 bölcsődei és 1 mini bölcsődei csoport működik.

A bölcsődei gyermekcsoport létszámát az Nmr. 46.§-a, a mini bölcsődei csoport létszámát az Nmr. 49. §-a határozza meg. E szabályok figyelembevételével szervezzük meg a csoportot annak érdekében, hogy a gyermekek ellátása a kisgyermeknevelő számára minél zökkenőmentesebb legyen. A bölcsődei csoportban maximum 14 fő a megengedett létszám, amennyiben a csoportban minden gyermek betöltötte a 2 évet. Amennyiben van a csoportban olyan gyermek, aki nem töltötte be a 2 évet, úgy a megengedett maximális létszám 12 fő. Ha van olyan kisgyermek a csoportban, aki korai fejlesztésben részesül, a létszám számuknak megfelelően csökken. A mini bölcsődei csoportban maximum 8 fő a megengedett létszám, amennyiben a csoportban minden gyermek betöltötte a 2 évet. Amennyiben van a csoportban olyan gyermek, aki nem töltötte be a 2 évet, úgy a megengedett maximális létszám 7 fő. Ha van olyan kisgyermek a csoportokban, aki korai fejlesztésben részesül, a létszám számuknak megfelelően csökken.

- **Napirend**

A gyermekek szükségleteihez igazodóan olyan rugalmas napirend alapján szervezzük meg a bölcsődei életet, mely folyamatos, kiszámítható és alkalmazkodik a gyermek egyéni igényeihez, életkori sajátosságaihoz. A napirend nagymértékben függ az életkori összetételtől. A különböző korosztályú gyermekek napirendjének megszervezése (étkezés, fürdőszobai élet, játéktevékenység, alvás,) az egyik legnehezebb szakmai feladat. E feladat megoldása összetartó állandó csapatot igényel, és átgondolt alapos munkaszervezést.

13. A BÖLCSŐDE SZAKMAI KAPCSOLATAI

- **Bölcsőde és óvoda kapcsolata**

A gyermekek életében fontos momentum az óvodássá válás. A zökkenőmentes átmenet biztosítja, hogy egy intézményben működik az óvoda és a bölcsőde. Az óvodapedagógusok és a kisgyermeknevelő napi kapcsolatban vannak egymással, így az átmenet szinte észrevétlen lehet. A napi biztonság érdekében első napon a kisgyermeknevelő is részt vesznek a gyermekek fogadásában.

- **Egyéb kapcsolatok**

A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartása mellett, kapcsolatot tartunk azokkal az intézményekkel, akik a gyermekek védelmével és a családokkal kapcsolatba kerülnek. A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, illetve annak megakadályozása érdekében kölcsönösen jelzéssel élünk és tájékoztatást adunk.

14. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS, GONDOZÁS FŐBB HELYZETEI

- gondozás
- játék
- mondóka, ének
- vers, mese
- alkotó tevékenységek
- egyéb tevékenységek
- mozgás
- tanulás

Gondozás

Belsőleges interakciós helyzet, a kisgyermeknevelő és gyermek között, melynek elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése.

Túlzás nélkül lehet azt állítani, hogy a gyermek elsősorban gondozás közben, testi szükségletei kielégítése kapcsán ismeri meg önmagát és gondozóját. A szükségletek érzékelésén és azok kifejezésére kapott válaszon keresztül tanulja meg magát a szükségletet (azt, hogy éhes vagy szomjas stb.), és azt is, hogy ő az, aki éhes vagy szomjas. Sőt azt is, hogy noha a felnőtt az, aki a feszültségeket megszünteti, ő maga előmozdíthatja ezt, ha megfelelő jelet ad a megszüntetés érdekében.

Ha a felnőtt gondozás közben figyel a gyermek jelzéseire, s azok figyelembevételével eteti, fürdeti, öltözteti, vetkőzteti, akkor módot ad neki arra, hogy kezdettől fogva „bele is szólhasson” gondozásának menetébe, szükségletei kielégítésének módjába. Ez a szociális kompetencia kialakulásához vezet, ami az aktív szociális beilleszkedés alapja. A gondozás (öltözködés, pelenkacsere, WC használat, kézmosás, étkezés) a bölcsődei élet fontos helyzetei, melyekben lényeges a gyermek szabad aktivitás iránti igényének, és a kompetencia érzésének erősítése.

- Tisztálkodás

Feladatunk, hogy segítségére legyünk abban, hogy a tisztálkodással kapcsolatban elsajátítsa azokat a készségeket, melyeket hároméves korra általában el lehet várni. Abban is segítünk, hogy a tisztálkodással kapcsolatban egyre több szót, kifejezést sajátítson el, használjon fel helyesen. A kéz-

arcmosás minden étkezés előtt és után, illetve szükség szerint történik. A bili-, WC használatot, illetve pelenkázást is a gyermek igényei szerint valósítjuk meg.

- **Étkezés**

A gyermekek egészséges ételmezése a jövőjük alakulásának egyik kulcsfontosságú tényezője. A gyermekkorban kialakult táplálkozási szokások nehezen befolyásolható mintaként rögzülnek, és egész életre szóló ízlésformáló szerepük van. A táplálásnak, étkezésnek nemcsak a gyermek testi fejlődésében van szerepe, hanem az érzelmi élet, a szociális kapcsolatok alakulásában is. A kisgyermeknevelő feladata: - kellemes, nyugodt légkör kialakítása - megszerettetni a különböző ízű, sűrűségű, a korának megfelelő ételeket - megtanítani az önálló étkezésre - helyes szokásokat kialakítani Bölcsődében a napi étkezések a jól szervezett folyamatos napirend szerint történnek. Fontos az előke használata a gyermek ruhájának védelme érdekében. Körülbelül 2,5 év körül tudnak a gyermekek tisztán enni. Mindenkinek saját, megszokott helye van az asztalnál. A kisgyermeknevelő segíti, felügyeli az étkezést. Törekszünk az egészséges táplálásra (sok főzelékféle, friss gyümölcs, rostos gyümölcsle). Étkezések menete: reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna. A szülők a hirdetőre kifüggesztett étlap alapján tájékozódhatnak az aznapi étrendről.

- **Öltözködés**

Öltözködés terén a gyermekek a teljes önállóságot még 3 éves korra sem érik el. A befejező, eligazító műveleten még segítséget igényelnek. Fontos dolog, hogy a gyermekekre mindig fejlettségének megfelelő ruhadarabot adjunk. A 2 éves gyermek már önállóan le tud vetkőzni, a 2,5-3 évesek már próbálkoznak az öltözködéssel, gombolással. A kisgyermeknevelő elegendő időt biztosít a gyermekek próbálkozásaira.

- **Pihenés, levegőzés**

Gyermekeinknek biztosítjuk a nyugodt alvás feltételeit. Minden gyermeknek külön ágya, ágyneműje van. Alkalmazkodunk alvási szokásaikhoz (cumi, cumisüveg, megszokott kendő, maci). A kisgyermeknevelő mindig a gyermekek mellett marad, a sírókat igyekszik megnyugtatni. Fontos a levegőzés, a szabad levegőn tartózkodás. Nyáron, a nap jelentős részét a játszóudvaron töltik a gyerekek, napozókrémmel védjük bőrüket.

- **Pelenkázás, szobatisztaságra nevelés** A szobatisztaság komoly lépés a kisgyermek szociális fejlődésében. 2-3 éves kor között lesz szobatiszta a gyermek több heti próbálkozás után, fontos, hogy a felnőtt támogassa, együttműködjön vele. A kisgyermeknevelő felkínálja már a 2 éveseknek a bilit, a kisgyermek eldöntheti, hogy rá akar-e ülni, vagy sem. A nagyobb gyermekek választhatnak a WC vagy a bili között.

A kisgyermeknevelővel és a bölcsődei dajkával kapcsolatos elvárások:

- Nagyfokú empátiás készség
- Magas színvonalú szakmai tudás

- Kisgyermeknevelő, bölcsődei dajka, mint modell
- Tudatos és összehangolt pedagógiai munka
- Nyugodt légkör biztosítása
- Segítség a játékban adódó konfliktus helyzetek megoldását.

Játék

A játék a legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenység, amely segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a gyermek testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődését.

A bölcsődei játéktevékenység megszervezésében a NCSSZI által kiadott (Bp. 2003), módszertani levél alapelvei az irányadóak.

Ennek érdekében tudatosan figyelünk arra:

- a napirend megszervezésénél megfelelő idő jusson a játékra
- nyugodt légkört biztosítunk,
- reagálunk a gyermekek igényeire, jelzéseire
- a helyzetnek megfelelő módszert alkalmazzuk a játék irányításában,
- a gyermekek életkorának megfelelően biztosítjuk, ill. cseréljük a játékeszközöket.

Mondóka, ének

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömelményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A módszertani előírásoknak megfelelően a dalokat és a mondókákat Forrai Katalin: Ének a bölcsődében könyvéből választjuk.

A mondókákat igény szerint többször ismételjük. A zenét a gyermekek hangulatától függően hallgatjuk. Hangulatkeltéshez a kisgyermeknevelők szívesen énekelgetnek a csoportban.

Mozgás

A csecsemő- és kisgyermekkor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének időszaka. A kisgyermek mozgásigénye rendkívül nagy, számukra örömforrás a mozgás. Ezért a szobában és az udvaron is biztosítani kell a minél nagyobb mozgásteret, a mozgásfejlesztő játékokat. A játékeszközökkel szemben elvárás, hogy felkeltsék az érdeklődést, fenntartsák a mozgásaktivitást és használatuk biztonságos legyen. Biztosítani kell a környezet balesetmentességét és a veszélyforrások kiküszöbölését. Csecsemőknek olyan játszóhelyet kell biztosítani, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, például: hempergő, elkerített szobasarok. A nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron és a teraszon több lehetőség nyílik, mint a szobában. Még több lehetőséget kínál a benti nagymozgásos játékokkal felszerelt külön helyiség használata. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a kisgyermeknek, annál nagyobb örömet lel a játékban. A mozgásfejlesztő eszközök használata során a kisgyermek szabadon próbálhatja, végezheti az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel lehetőséget ad a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására.

Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére (ezen belül a beszéd, a gondolkodás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére), valamint a szociális fejlődésre. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmen keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. A közös mesélés élménye segíti az aktív szókincs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését. A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van. A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

Alkotó tevékenységek

Az öröm forrása maga a tevékenység – az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés –, nem annak eredménye. A kisgyermeknevelő feladata a tárgyi feltételek és elegendő idő biztosítása, az egyes technikák, eszközhasználat megmutatása, a kisgyermek pillanatnyi igényének megfelelő technikai segítségnyújtással az alkotókedv ébrentartása. A kisgyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével a kisgyermeknevelő segíti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartását és az alkotásból fakadó öröm személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak érvényesülését. A leggyakoribb alkotó tevékenységi formák a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál:

nyomhagyó eszközök használata, firkálás, gyurmázás, ragasztás, gyűrés, tépés, ujjfestés vagy vastag ecsettel festés.

Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. babafürdetés, viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszagztatás, gyümölcssaláta készítése stb.). Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együttességnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A kisgyermek bármikor bekapcsolódhatnak és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére.

15. EGYÉB TEVÉKENYSÉGEINK

Jeles napjaink, Ünnepeink

A környezet megismerése tartalmában és feladataiban összefüggést mutat a közösségi neveléssel, a vizuális, irodalmi, matematikai, zenei neveléssel. Ünnepeinkkel az óvodai programokhoz kapcsolódunk a gyermekek igényeinek, sajátosságainak figyelembevételével.

Tűz:/ október, november, december/

- Mihály-napi vásár
- Mikulás ünnep
- Adventi –ünnepek

Víz: / január, február, március

- Farsang- télbúcsúztató ünnepünk, melyre a csoportok jelmezes felvonulással készülnek.

Föld:/április, május, június

- Állatok-modul
- Anyák napi ünnepségünk az édesanyák és nagymamák köszöntése csoportonként
- Család- modul

Levegő:/ július, augusztus, szeptember/

- Őszi hagyományaink- témahét

Minden jeles napot egy hosszabb érzelmi, hangulati bevezetés előz meg, mellyel a kisgyermeknevelő felkelti a gyermekek kíváncsiságát. Az ünnepek tartalmi elemei figyelembe veszi a bölcsődés korú gyermekek életkori sajátosságait, figyelembe veszi a csoport aktuális életkori jellemzőit.

A fejlődés jellemzői bölcsődéskor végére

- nagyon sok területen önálló a gyermek: egyedül étkezik, segítséggel öltözködik, tisztálkodik
- már nemcsak a szoros felnőtt-gyermek kapcsolatban érzi magát biztonságban, hanem szívesen játszik társaival is
- jól tájékozódik környezetében, ismeri a napi eseményeket, a csoportban kialakított szokásokat, szabályokat, az ezekhez való alkalmazkodás nem jelent nehézséget számára
- környezete iránt nyitott, érdekli minden, szívesen vesz részt új tevékenységekben
- gazdag szókinccse van, elsősorban beszéd útján tart kapcsolatot felnőttel, gyermekkel
- a gyermekek többsége szobatiszta

16. DOKUMENTÁCIÓ

A kisgyermeknevelő által vezetett dokumentációk a gyermekek fejlődésének nyomon követését szolgálja és semmiféleképpen nem a gondozott minősítéséről szól. A dokumentációk vezetésénél és őrzésénél a személyiségi jogokat, valamint adatvédelmi szabályokat maximálisan figyelembe kell venni.

A kisgyermeknevelő által vezetett dokumentációk:

- Bölcsődei csoportnapló
- Bölcsődei gyermek fejlődési dokumentáció:
 - Bölcsődei törzslap
 - Fejlődési napló
- Családi füzet

17. PREFERÁLT SZAKMAI CÉLJAINK

Gondozó – nevelő munkánk során, az alapfeladatokon túl, kiemelt figyelmet és nagyobb szerepet fordítunk, a szülőkkel való kapcsolattartásra, a játékra, valamint a magas színvonalú szakmai felkészültségre.

17.1. Kapcsolattartás a szülőkkel:

Fontos a család elsődlegességének hangsúlyozása úgy, hogy a gyermekek kiegyensúlyozott és zavartalan fejlődését, a szülőkkel, gondviselőkkel együttműködve segítsük. Hatékonyan vegyünk részt, a gondozottak személyiségformálásában.

A családdal való kapcsolatfelvétel a gyermek otthoni környezetében, családlátogatás formájában történik, a beszoktatás megkezdése előtt. Célja, hogy a gyermek a kisgyermeknevelővel, ne intézményi keretek között találkozzon először, hanem az otthoni meghitt környezetben.

Bölcsődénkben kéthetes anyás beszoktatás biztosított, amely segíti az anyától való fokozatos elszakadást, és elősegíti a kisgyermek és a kisgyermeknevelő között kialakuló érzelmi kötődést. Segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában. Minden gyermeknek van „saját kisgyermeknevelője”. Az „ölelkezési időt” a kisgyermeknevelő, elsősorban a „saját” gyermekei gondozására, nevelésére fordítja. Így több figyelem jut minden gyermekre, jobban számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait.

A szülők és a bölcsőde folyamatosan tájékoztatja egymást a gyermekek fejlődéséről. Ez alapvető fontosságú a személyre szóló nevelés – gondozás kialakításában, hiszen ezzel is segítjük a családokat gyermekük nevelésében. A tájékoztatás mindig őszinte, hiteles, személyes hangvétellű, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó.

A partneri kapcsolat erősítése érdekében közös családi programokat szervezünk (pl.: kirándulás, mikulás, adventi vásár, koncert). Tapasztalataink alapján ezekre igény van, szorosabbá teszik az intézmény és a szülők kapcsolatát.

Évente két alkalommal szervezünk szülői értekezletet, az elsőt a bölcsődei életéről, a másodikon az óvodai életéről adunk tájékoztatást.

Egyéb kapcsolattartási formáink:

- családi füzet
- faliújság
- egyéni esetekben megbeszélés a kisgyermeknevelővel, ill. vezetővel.

A bölcsődében Érdekképviselői Szülői Munkaközösség működik, mely a gyermekek, és szülők jogainak érvényesítését segíti. Tagjait a mindenkor csoportból választjuk és részt vesznek az óvodai szülői szervezet munkájában. A Munkaközösség működésének célja, hogy megteremtse a bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek szülei/törvényes képviselői, a fenntartó és az intézmény képviselői közötti együttműködés szélesebb körben értelmezett alapját. A bölcsőde életével kapcsolatos valamennyi területtel kapcsolatban lehetőség van a szülői vélemények elmondására az emberi méltóság, a becsület tiszteletben tartása mellett.

A véleményformálás fórumai a szülői értekezletek, a vezető megkeresése egyeztetett időpontban.

- A szabad véleménynyilvánítási jogának megnyilvánulási eszköze és lehetősége az elektronikus forma és a hagyományos papíralapú forma (hirdetmény, honlap stb.)

17.2. Magas színvonalú szakmai felkészültség:

Legyenek folyamatosak a továbbképzések (házi és külső) mind a vezetőnő, mind a kisgyermeknevelő, mind pedig a kisegítő személyzet részéről egyaránt.

Feltételek:

- Továbbképzések megtervezése, megszervezése,
- Továbbtanulások támogatása, kedvezmények megadása

Élelmezés

A modern táplálkozástudományi elvek szem előtt tartásával, a HACCP követelményeknek megfelelően történik, alapja a 37/ 2014 (I.30.) EMMI rendelet.

A bölcsődében nyújtott étkeztetés a közétkeztetés hatálya alá tartozik. A bölcsődében a gyermekek az ellátási napokon reggeli főétkezést, délben meleg főétkezést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kísétkeztetést kapnak. Az étrendünk igazodik az életkori sajátosságokhoz, változatos, idényszerű, ízében összehangolt.

Étkezéseknél figyelembe vesszük a gyermeki kompetenciát. Minden gyermek a saját szükségletének megfelelő mennyiséget fogyaszt el a felkínált ételből. Szem előtt tartjuk, hogy lehetőséget biztosítsunk az önálló étkezésre való törekvésben.

Az étkezés biztosítása az intézmény keretein belül, annak épületegyüttesében működő, intézményhez tartozó főzőkonyháról történik.

18. A BÖLCSŐDE DOKUMENTÁCIÓJÁNAK NYILVÁNOSSÁGA

Az 2011. évi törvény CXII. törvény által megfogalmazott adatszolgáltatásnak, az intézmény az alábbi módon tesz eleget:

- **Az intézmény szolgáltatásairól szóló tájékoztatás helyi módja**

Az intézmény által nyújtott szolgáltatásokról az intézmény hirdetőtábláján, a község honlapján a fenntartó minden év március 1-jéig tájékoztatja a szülőket a bölcsőde nyári nyitvatartási rendjéről.

- **Szakmai Program nyilvánossága**

A fenntartó által jóváhagyott Szakmai Programot a szülők számára hozzáférhetővé kell tenni. Elhelyezve az intézmény előterében.

- **A Szakmai Program módosítása:**

- a fenntartó,
- Szülők munkaközössége
- az intézmény vezetősége,
- szak-alkalmazotti közösség 50+1 %- a tehet javaslatot.

A javaslatot írásban az igazgatóhoz kell benyújtani, aki azt 30 napon belül a szak-alkalmazotti értekezlet elé terjeszti. A döntés után az igazgató értesíti a javaslattevőt a határozatról.

A program aktualizálása folyamatos. Felülvizsgálatára 3 év elteltével kerül sor.

- **Szervezeti Működési Szabályzat nyilvánossága**

A fenntartó által jóváhagyott SZMSZ-t az intézményben a szülők számára hozzáférhetővé kell tenni, elhelyezve az intézmény irodájában. A betekintést az intézmény vezetője biztosítja. Az Ősi Gólyafészek Óvoda és Bölcsőde SZMSZ-e megtekinthető Ősi község honlapján (www.osikozseg.hu)

- **Házirend nyilvánossága**

A Házirendet a fenntartó jóváhagyását követően, nyilvánosságra kell hozni. Ki kell függeszteni, a szülők számára is megtekinthető helyre. Elhelyezve az intézmény irodájában, a csoportok faliújságján. Beiratkozáskor a szülőknek szóbeli tájékoztatást kell adni a Házirend tartalmáról és 1 példát számára átadni. Továbbá megtekinthető Ősi Község honlapján (www.osikozseg.hu)

19. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Ezen szakmai program 2026. október 1-jétől lép hatályba, egyúttal hatályát veszíti a 2026. szeptember 3-án, Ősi Község Önkormányzata Képviselő-testületének 107/2026. (09. 03.) határozatával jóváhagyott szakmai program.

Ősi, 2026. szeptember 28.

Varga Szilvia
igazgató

Záradék:

Az Ősi Gólyafészek Óvoda és Bölcsőde 2026. október 1. napjától hatályba lépő Bölcsődei Szakmai Programját Ősi Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2026. szeptember 24. napi ülésén 120/2026. (09. 24.) képviselő-testületi határozatával jóváhagyta.

Ősi, 2026. szeptember 28.

Nánási Boglárka
polgármester

Andrásiné Marton Mónika
jegyző

MELLÉKLETEK

1. melléklet: Megállapodás Személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátás igénybevételéről
2. melléklet: Bölcsődei felvételi (előjegyzési) kérelem
3. melléklet: Napirend

Ősi Gólyafészek Óvoda és Bölcsőde
8161, Ősi, Iskola utca 10.
Tel.: 88 / 496-162
email: osi.ovoda2016@gmail.com

MEGÁLLAPODÁS

Személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátás (bölcsőde) igénybevételéről

Mely létrejött egyrészről az Ősi Gólyafészek Óvoda és Bölcsőde (8161 Ősi, Iskola u.10., képviseli: Varga Szilvia igazgató), mint személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátást – bölcsődei ellátását – biztosító intézmény (a továbbiakban: ellátást nyújtó), másrészről kérelmező

Név: _____, Születési név _____,

Születési hely, idő: _____

anyja neve: _____,

Lakóhelye: _____,

tartózkodási hely: _____,

mint ellátott gyermek törvényes képviselője között a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló többször módosított 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt) 32. § (5) bekezdése alapján.

Gyermekekre vonatkozó adatok, akire törvényes képviselő az ellátást igényli:

Név: _____

Anyja neve: _____

Születési hely, idő: _____

Állampolgársága: _____

TAJ _____

Lakóhelye _____

Tartózkodási hely _____

1. Ellátást nyújtó kiskorú gyermek részére a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátás keretén belül bölcsődei ellátást biztosít.

1.1. Az ellátás kezdő időpontja: _____

1.2. Az ellátás időtartama (határozott, határozatlan) _____

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban Gyvt.) 42. § (5) bekezdése szerint a bölcsődei nevelési év szeptember 01-jétől a következő év augusztus 31-éig tart. Az ellátást biztosító intézmény az igénybe vevő részére a fentiek szerint, illetve a gyermek három éves koráig biztosítja a bölcsődei ellátást, amely módosítással kerülhet megváltoztatásra.

2. A nyújtott szolgáltatás tartalma és módja:

Az ellátás 1. pontja szerinti időtartama alatt a gyermek a bölcsőde által nyújtott alapellátásokra a bölcsőde nyitvatartási idején belül jogosult.

A bölcsőde a következő szolgáltatásokat biztosítja:

- a bölcsődei ellátás alapelveire épülő szakszerű gondozást-nevelés, testi-lelki szükségletek kielégítése, a fejlődés és a szocializáció segítése
- napi négyszeri (életkornak megfelelő) étkezést;
- nyugodt alvást, pihenést,
- személyes higiéné feltételeinek biztosítása,
- a gyermek szabad levegőn tartózkodásának biztosítását,
- az önálló játéktevékenység támogatását, a gyermek fejlettségének megfelelő
- készségfejlesztést, korcsoportnak megfelelő játékeszközök
- az óvodai életre való felkészítést
- állandóságot (saját kisgyermeknevelő rendszer), egyéni bánásmódot

A szülő számára biztosítja:

- adaptációhoz szükséges feltételek
- tájékoztatás a gyermekkel napközben történt eseményekről
- tájékoztatók, intézményi dokumentumok, étrend megismerése.

4. Térítési díj szabályai:

A Gyvt. 146. § alapján a bölcsődei ellátás igénybevételéért térítési díjat kell fizetni. Az intézményvezető a Gyvt. 148. § alapján megállapítja a bölcsődei ellátás keretében biztosított gyermekétkeztetésre és a bölcsődei ellátás keretében nyújtott gondozásra vonatkozó személyi térítési díjat. A személyi térítési díj alapjául szolgáló intézményi térítési díj összegét Ősi Község Önkormányzatának Képviselő-testülete, mint a fenntartó önkormányzat képviselő-testülete rendeletben határozza meg.

A fenntartó az intézményi térítési díj összegéről az intézmény ellátási területén élő lakosságot a helyben szokásos módon tájékoztatja.

Az étkezésre vonatkozó személyi térítési díj megállapítása 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet

6. melléklete szerinti „Nyilatkozat gyermekétkeztetés normatív kedvezményeinek igénybevételéhez bölcsődei ellátás és óvodai nevelés esetén” alapul vételével történik.

A személyi térítési díj megállapított összegéről, annak változásáról az intézményvezető külön értesítést küld.

Ha a kötelezett a személyi térítési díjat vitatja, vagy annak csökkentését, vagy elengedését kéri, az intézményvezető vonatkozó értesítésétől számított 8 napon belül a fenntartóhoz fordulhat.

A személyi térítési díjat a gyermekétkeztetésnél és a bölcsődei ellátásra vonatkozóan legfeljebb egy havi időtartamra előre kell megfizetni.

A személyi térítési díjat törvényes képviselő az intézmény által kiállított számla alapján az intézmény által havonta közzétett befizetési határidőre, és közzétett befizetési formában (banki utalással az intézmény számlájára, vagy csekkes befizetéssel) kell teljesíteni.

Amennyiben a szülő gyermeke bölcsődei ellátását betegség vagy egyéb ok miatt nem kívánja igénybe venni, haladéktalanul köteles bejelenteni a bölcsődében. Kötelezett a bejelentést követő naptól a távolmaradás idejére mentesül az intézményi gyermekétkeztetésért fizetendő térítési díj fizetésének kötelezettsége alól. Be nem jelentett hiányzás esetén a szülő a térítési díj visszafizetésére nem tarthat igényt.

A fizetendő személyi térítési díj összegét az intézményvezető konkrét összegben állapítja meg, az önkormányzati rendeletben meghatározott intézményi térítési díj alapján, az igénybe vett ellátási napok, étkezések, valamint normatív kedvezmények figyelembevételével.

A gondozásra vonatkozó személyi térítési díj megállapítása:

A személyi térítési díj megállapításánál a gyermek családjában az egy főre jutó rendszeres havi jövedelmet kell figyelembe venni. A személyi térítési díj megállapításához 30 napnál nem régebbi, 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 5. melléklet szerinti jövedelemnyilatkozatot kell benyújtani az intézményvezetőnek. Az egy főre jutó jövedelem megállapításánál a Gyvt. 19. § (4) bekezdés a)–e) pontjában felsorolt személyek jövedelmét kell figyelembe venni.

Ha a fenntartó a bölcsődei ellátás keretében biztosított gyermekétkeztetés mellett a bölcsődei ellátás keretében nyújtott gondozásra is megállapít személyi térítési díjat, a személyi térítési díj összege nem haladhatja meg bölcsődében és mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátás esetén az egy főre jutó rendszeres havi jövedelem

- a) 25 %-át, ha a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben,
- b) 20 %-át, ha a gyermek ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben részesül.

Ingyenes ellátásban kell részesíteni a jogosultat, ha a térítési díj fizetésére kötelezett jövedelemmel nem rendelkezik.

Térítésmentesen kell biztosítani

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek,

- b) a tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek,
- c) a három- vagy többgyermekes család gyermekének,
- d) az átmeneti gondozásban lévő, az ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban elhelyezett, a nevelésbe vett gyermek,
- e) a védelembe vett gyermek

gondozását. Ezekben az esetekben személyi térítési díj – a Gyvt. 21/B. § (1) bekezdésében foglaltak figyelembevételével – csak az étkezésért kérhető. A c) pont szerinti gyermekszámot a Gyvt. 21/B. § (3) bekezdésében foglaltak szerint kell meghatározni.

A Gyvt. 148. § (6) bekezdése alapján, ha kötelezett a személyi térítési díjat vitatja, illetve annak csökkentését vagy elengedését kéri, a térítési díjakról szóló értesítés kézhez vételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat.

A benyújtott iratok alapján a gyermek ellátását illetően szülő/törvényes képviselő által fizetendő személyi térítési díj összege

a bölcsődei gondozási díj: Ft/nap

étkezési térítési díj: Ft/nap.

6. Az ellátás megszűnik:

- o a nevelési év végén - a naptári év augusztus 31-én – ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte (ha a gyermek testi és szellemi fejlettségi szintje nem érte el az óvodai érettséget, akkor a negyedik életév betöltését követő augusztus 31-ig gondozható bölcsődében),
- o a gyermek háziorvosa szakvéleménye szerint a gyermek egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható,
- o ha a gyermek magatartászavara miatt veszélyezteti a többi gyermek épségét, fejlődését,
- o a határozott idejű elhelyezés esetén a megjelölt időtartam – illetve a meghosszabbított időtartam leteltével,
- o a jogosultsági feltételek megszűnésével,
- o a jogosult, illetve gondviselője kezdeményezésére, az abban meghatározott időpontban.

Az ellátás megszűnésének szabályait a 15/1998. (IV.30.) NM. rendelet 43. § tartalmazza.

A Gyvt. 37/A. § (4) bekezdése alapján az intézményvezető az önkéntesen igénybe vett gyermekjóléti ellátás megszüntetéséről, illetve az ellene tehető panaszról írásban értesíti a törvényes képviselőt. Egyet nem értés esetén a törvényes képviselő az értesítés kézhez vételétől számított 8 napon belül a fenntartóhoz fordulhat. A fenntartó: Ósi Község Önkormányzata (cím: 8161 Ósi, Kossuth L. u. 40.).

7. Intézményvezető döntésével kapcsolatos panaszjog gyakorlásának módja:

Ha a kérelmező az intézmény vezetőjének meghozott döntését vitatja, az értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz, az Önkormányzathoz fordulhat. A fenntartónak címzett kifogást Ósi Község Polgármesteréhez kell benyújtani, melyről a képviselő-testület soron következő ülésén hoz döntést.

A kérelem benyújtásakor, ellátás esetén az ellátás megkezdésekor tájékoztatni törvényes képviselő aláírásával egyidejűleg igazolja, hogy a megállapodás 1 példányát átvette, illetve nyilatkozik a Gyvt. 33. § (2) bekezdésében meghatározott tájékoztatás megtörténtéről.

A gyermek ellátását biztosító intézmény az alábbiakról nyújt tájékoztatást:

- a) az ellátás tartalmáról és feltételeiről
- b) az intézmény által vezetett, reá vonatkozó nyilvántartásokról (TAJ alapú nyilvántartás),
- c) az ellátásra jogosult gyermek és hozzátartozói közötti kapcsolattartásról, különösen a távozás és a visszatérés rendjéről,
- d) az érték- és vagyonmegőrzés módjáról,
- e) az intézmény házirendjéről, napirendjéről
- f) panaszjoga gyakorlásának módjáról,
- g) a fizetendő térítési, illetve gondozási díjról,
- h) a jogosult jogait és érdekeit képviselő érdekképviseleti fórumról.

8. Érdekvédelem

A Gyvt. 35-36 §-ai alapján az intézmény fenntartója meghatározza az ellátásban részesülők érdekvédelmét szolgáló érdekképviseleti fórum megalakításának és működésének szabályait.

A gyermek, a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviseleti és szakmai szervek a házirendben foglaltak szerint panasszal élhetnek az igazgatónál vagy érdekképviseleti fórumánál az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében, a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén, a 136/A. § szerinti iratbetekintés megtagadása esetén.

Az intézmény vezetője, illetve az érdekképviseleti fórum a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról. A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője az intézmény fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha az intézmény vezetője 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

Az ellátást nyújtó felhívja a törvényes képviselő figyelmét, hogy ha adataiban változás történik 15 napon belül bejelentési kötelezettsége van a szolgáltató felé.

Ósi

szülő / törvényes képviselő

PH.

igazgató

Ósi Gólyafészek Óvoda és Bölcsőde
8161, Ósi, Iskola utca 10.
Tel.: 88 / 496-162
email: osi.ovoda2016@gmail.com

Bölcsődei felvételi (előjegyzési) kérelem**Csatolandó iratok:**

- a gyermek, szülő lakcímkártyájának másolati példányai;
- a gyermek TAJ kártyájának másolati példánya.

A gyermek adatai:

Neve:	
Születési helye, ideje:	
Állampolgársága:	
Anyja neve:	
TAJ száma:	
Lakcíme:	
Tartózkodási helye:	

Anya személyi adatai:

Neve:	
Születési neve:	
Születési helye, ideje:	
Állampolgársága:	
Anyja neve:	
Lakcíme:	
Tartózkodási helye:	
Telefonszáma:	
Email címe:	
(Várható) munkahely neve, címe:	

Apa személyi adatai:

Neve:	
Születési helye, ideje:	
Állampolgársága:	
Anyja neve:	
Lakcíme:	
Tartózkodási helye:	
Telefonszáma:	
Email címe:	
(Várható) munkahely neve, címe:	

Családi állapot (Kérem aláhúzni): házas, egyedülálló, élettársi kapcsolat, egyéb:.....

Testvérek adatai:

Név:	Születési év:	Hol vannak elhelyezve:	Testvér tartós beteg/sni
		(óvoda, iskola)	

1..... igen nem

2..... igen nem

3..... igen nem

Jelenleg a kérelmezett gyermek hol van elhelyezve?

GYED-en, GYES-en lévő anyával (apával) otthonában:.....

Más bölcsődében, hol:.....

Egyéb:.....

A gyermek betegségei:

- tartós betegségek / sni:.....

- allergia, egyéb:.....

- gyógyszerérzékenység:.....

- Gyermek eddigi komolyabb betegségei:.....

Átlagtól eltérő szociális, nevelési, gondozási igény (pl. fehérje-, tej-, tojás allergia stb) ezekről a szakorvosi igazolást kérjük a jelentkezési lap mellé csatolni!

Gyermek háziorvosa:

A gyermeke után részesül-e rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben? igen nem

A bölcsődei ellátás igénylésének kezdete:

Milyen okkal kéri gyermeke felvételét? (Több ok is megjelölhető)

szülők munkavégzése

szülők betegsége

egyedülálló

szülők szociális helyzet miatt

szülő GYES-en van, de mellette munkát vállal

csalásban 3 vagy több gyermeket nevelnek

Büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy a fenti adatok a valóságnak megfelelnek.

Hozzájárulok, hogy Ősi Község Önkormányzata az általam közölt adatokat ellenőrizze.

Ősi, ...év.....hó.....nap

.....

szülő aláírása

Kérelem benyújtásának időpontja:.....

Intézményvezető döntése a felvételre vonatkozóan:

felvételt nyert

férőhely hiányában a felvétel nem biztosítható, várólistára javasolt

jogosultság hiányában a felvétel elutasításra kerül

Dátum:

.....

intézmény

BÖLCSŐDEI NAPIREND (ősz - téli)

6 ⁰⁰ - 7 ⁰⁰	Korán érkező gyermekek fogadása, csendes pihenő
7 ⁰⁰ - 7 ³⁰	Fürdőszobai tevékenység, érkező gyermekek fogadása
7 ³⁰ - 8 ⁰⁰	Reggelizés
8 ⁰⁰ - 9 ³⁰	Szobai játéktevékenység
9 ³⁰ - 9 ⁴⁵	Tízóraizás
9 ⁴⁵ - 10 ⁴⁵	Öltözködés, udvari játéktevékenység
10 ⁴⁵ - 11 ³⁰	Bemenetel, vetkőzés, fürdőszobai tevékenység
11 ³⁰ - 12 ⁰⁰	Ebédelés
12 ⁰⁰ - 14 ³⁰	Csendes pihenő
14 ³⁰ - 15 ¹⁰	Ébredés, fürdőszobai tevékenység, uzsonnázás
15 ¹⁰ - 16 ⁰⁰	Játéktevékenység hazaadásig

BÖLCSŐDEI NAPIREND (tavaszi-nyári)

6 ⁰⁰ - 7 ⁰⁰	Korán érkező gyermekek fogadása, csendes pihenő
7 ⁰⁰ - 7 ³⁰	Fürdőszobai tevékenység, érkező gyermekek fogadása
7 ³⁰ - 8 ⁰⁰	Reggelizés
8 ⁰⁰ - 9 ³⁰	Öltözködés, udvari játéktevékenység
9 ³⁰ - 9 ⁴⁵	Tízóraizás
9 ⁴⁵ - 10 ⁴⁵	Udvari játéktevékenység
10 ⁴⁵ - 11 ³⁰	Bemenetel, vetkőzés, fürdőszobai tevékenység
11 ³⁰ - 12 ⁰⁰	Ebédelés
12 ⁰⁰ - 14 ³⁰	Csendes pihenő
14 ³⁰ - 15 ¹⁰	Ébredés, fürdőszobai tevékenység, uzsonnázás
15 ¹⁰ - 16 ⁰⁰	Játéktevékenység hazaadásig

Kivonat

**Ősi Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2026. szeptember 24. napján
17,53 órakor megtartott munkaterv szerinti nyilvános üléséről készült jegyzőkönyvből**

A Képviselő-testület 6 igen szavazattal, 0 nem szavazattal, 0 tartózkodással meghozta a következő határozatot:

120/2026. (09. 24.) képviselő-testületi határozat

Ősi Község Önkormányzat Képviselő-testülete az Ősi Gólyafészek Óvoda és Bölcsőde óvoda intézmény határozat mellékletét képező Bölcsődei Szakmai Programját a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 104. § (1) d) pontja alapján jóváhagyja.

Az ezen határozattal jóváhagyott Szakmai Program 2026. október 1. napjától lép hatályba.

A Képviselő-testület felkéri Nánási Boglárka polgármestert, hogy döntéséről Varga Szilvia igazgatót tájékoztassa.

Felelős: Nánási Boglárka polgármester

Határidő: Döntést követően azonnal

k.m.f.

Nánási Boglárka sk.
polgármester

Andrásiné Marton Mónika sk.
jegyző

A kivonat hitelül:

Ősi, 2026. szeptember 28.

Andrásiné Marton Mónika
jegyző